

Andrzej Cieślik

Uniwersytet Warszawski
Wydział Nauk Ekonomicznych

e-mail: cieslik@wne.uw.edu.pl

Determinanty bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce

W gospodarce światowej coraz większe znaczenie odgrywają przedsiębiorstwa międzynarodowe, których spółki córki prowadzą obecnie działalność w większości krajów świata. Wraz ze wzrostem znaczenia tych przedsiębiorstw ewolucji ulega również struktura dokonywanych przez nie bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Chociaż tradycyjne teorie są w stanie wyjaśnić pewne aspekty działalności przedsiębiorstw międzynarodowych to jednak zmieniający się w czasie charakter BIZ motywuje coraz to nowsze wysiłki mające na celu wytłumaczenie czynników je determinujących. Jest to związane z różnym postrzeganiem przyczyn umiędzynarodowienia przedsiębiorstw oraz skutków dokonywanych przez nie inwestycji. We współczesnej gospodarce światowej większość BIZ lokowana była jak dotąd w krajach wysoko rozwiniętych. Inwestycje te dokonywane były w gałęziach wykorzystujących intensywnie kapitał ludzki, które w dużej części należały do sektora usług. W ostatnich latach obserwuje się jednak wzrost napływu BIZ również do krajów rozwijających się i transformujących, w tym Polski. W ciągu ostatnich kilkunastu lat Polska odnotowała bardzo istotny napływ BIZ stając się jednym z najważniejszych odbiorców kapitału zagranicznego wśród nowych krajów członkowskich Unii Europejskiej.

Celem niniejszego badania jest empiryczne zbadanie roli czynników mających wpływ na BIZ w dokonane w Polsce w okresie ostatniego dwudziestolecia przy zastosowaniu technik ekonometrii danych panelowych. Badanie to prowadzone jest w odniesieniu do tzw. nowych teorii przedsiębiorstwa międzynarodowego, które służą do

wyprowadzenia na ich podstawie szeregu empirycznie testowalnych hipotez badawczych dotyczących, między innymi, roli relatywnej oraz absolutnej wielkości rynku zbytu, relatywnego wyposażenia w zasoby czynników produkcji, a także kosztów transakcyjnych związanych z handlem zagranicznym oraz inwestycjami bezpośrednimi. Badanie pozwala na zrozumienie przyczyn BIZ w Polsce i rozróżnienia między inwestycjami o charakterze poziomym i pionowym dokonywanymi przez inwestorów pochodzących z innych krajów członkowskich UE. W szczególności, proponowane badanie pozwala również na weryfikację hipotezy o istotnym wpływie przystąpienia Polski do UE na wielkość inwestowanego w kraju kapitału zagranicznego pochodzącego z krajów UE.